

**Brev till Sophie Elkan från
Selma Lagerlöf: 1918-1921 : L
84:1 - 17**

Lagerlöf, Selma,

HS L 84:1

2636

Falun 28.3.1918

Käraste !

Tack så hjärtligt för två brev. Ur det första tar jag fasta på löftet från dig att komma till Mårbacka i sommar, det skall bli roligt att råkas i bättre förhållanden än nu, ty nu är ju allt det utrikespolitiska bra förvirrat och nedtryckande. Man kan ju inte vara sig själv eller tänka på något annat. Mätte det ha ljusnat för hela världen tills dess.

Du kan ju förstå, att mina tankar ofta ha varit hos dig under dessa förtvivlade krigsdagar, som jag har gått och ångslats för hela våren.

Vad jag önskade, att de inte hade kommit. Jag har ju sagt hela tiden, att kriget syntes mig vara tillkommet, om det nu finns någon reson i det hela för att förhållandena i öster skulle föras fram till ordning och frihet, men för västern tycktes det mig att en helt annan utveckling varit av nöden. En långsam och naturenlig förbättring av lägre klassernas tillstånd, var till det framförallt hade fördrats fred och goda tider.

Också ville jag att Europa med förenade krafter hade motstått Amerikas försök till inblandning, i vår utveckling. Såsom det nu var, så tror jag inte, att tyskarna heller hade önskat detta sista, men de kunde kanske

utbragt

intet annat göra. Som det nu är, är det ett stort slände. Jag önskar inte

såsom världens herrar, men andra sidan, om de inte segre nu, så blir kriget fortsatt i all oändlighet. Den enda villan är inte bättre än den andra. Man kan ju egenligen bara säga, att det är så förgävriskt synd om alla människor.

Så märkvärdigt det var det, som du sade om Betty. Det var ju förfärligt. För oss, som ha varit med från början, kommer ju det hela som en följd av de onda frön, som sätts i det unga hjärtat, du har för länge sedan sagt, att det inte gick an med det att ha två barn isen familj och be-handla det ensa som prinsessa och det andra som askunge, för det var Ingeborg i början. Betty tyckte inte om henne och det har varit återgått

med ränta. Flickan har troligen vantriffts hela tiden, även då det varit som bäst. Hon har lagt band på sig för sin fattigdoms skull och väl även av tacksamhet, men nog har det varit en naturlig motvilja, en rasmotsats,

som inte kunnat kuvas. Så till sist har detta politiska kommit till, hon blev ju tidigt höger och försvarsvän, sedan övergick hon till liberalerna, bittraste fiender, till finnarna, kanske också kärlek kom till.

Det ser så förbluffande ut i det första ögonblicket, med hennes uppförande men det är nog just den utveckling, som kunde väntas. Det vill säga, att hade det varit lugna, stillsamma tider, hade det troligen inte alls kommit till någon brytning, men nu är allting ställt på sin spets och det går så lätt att göra en överhalning. Jag bryr mig inte alls om att försvarshenne, för jag har alltid tyckt, att hon har varit obehaglig och det sätt varpå hon nu uppför sig är både grymt och rätt, men jag förstår vad det är, som har bragt henne dithän. Det gör nog du också, men skriv det inte till Betty, för då blir hon ond på dig också. Betty behövde nog bäst en tids lugn ensamhet för att få vila ut. Mätte inte denna skakning alldeles förstöra henne. Att de inte kunde låta flickan fara, då hon var färdig med sin skolgång. Det förundrade mig alltid, att de inte gjorde sig av med den obehagliga varelsen, som alltid satt och lyssnade på allt vad man sade, och såg överlägsen ut.

Jag skulle nämligen säga, som jag annars inte har talat om för någon, men som kanske kommer ut i alla fall. Jo fören sex veckor sedan, då finska frågan var i sitt första stadium, och Birger hade varit här och samtalat med mig om influensa, fick jag brev från Montelius med anhöllan att skriva något för Finland, för vapenöverlämning, något annat var det inte tal om då. Jag var emellertid så sjuk, att jag inte orkade utsätta mig för tidningskåbel, men för att ändå göra något, så skrev jag direkt till Eden. Det var ett mycket beskedligt brev, och han tog det inte illa opp, telefonerade tvärtom till mig ett par dagar efteråt och bad mig helst inte skriva något offentligt, för ministeren hade det svårt nog ändå och så lovade han mig, att regeringen skulle tillåta vapenöverföring xxxxxxxx sjövägen och att han för resten skulle hjälpa Finnarna, så mycket som han torde för de svenska bolshevikerna, för utländska konflikter var han inte rädd. Jag lovade då tåga, och har sedan inte gjort något annat än undertecknat en protest. Det var jag tvungen till för att ändå markera till vilken sida jag hörde. Emellertid, så tycker jag allt, att Eden för en slingerbult politik, som inte kan stå sig i längden och som inte kan anstå en statsman. Han har troligen hjälpt finnarna med vapen, men i hemlighet, så att de fått förevändning, att vända sig till Tyskland, och vi ha ingen nytta haft av detta. I Finland fanns naturligen ett svenskt och ett finskt parti, som ville dra landet